dosarul nr. 2-2073/22
2-22014094-12-2-01022022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

26 aprilie 2024 mun. *****
Judecătoria ***** (sediul Centru)
În componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Lupașcu Natalia
grefier Brega Cristiana

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă intentată la acțiunea lui Soloviov Victor către Ciobanu Ion privind obligarea dezmințirii informației false și exprimarea scuzelor, obligarea reparării prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele și pretențiile reclamantului

La 31 ianuarie 2022, Soloviov Victor a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Ciobanu Ion privind apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale precum și repararea prejudiciului moral.

În motivarea poziției a indicat că pe data de 19.12.2021, aproximativ la orele 14:00, în curtea blocului locativ din șos. Hâncești, 55/3, mun. ***** s-au adunat circa 30 de locatari pentru a participa la adunarea extraordinară a împuterniciților APLP nr.50/14 cu ordinea de zi: „alegerea comisiei de cenzori”. Adunarea a fost convocată sub pretextul precum că din cauza neînregistrării administrației Asociației, apar probleme ce țin de căldură, apă și gaz.

Notează că fiind revoltat de acest fapt, a adus la cunoștința pretinsei administrații APLP, cât și a pretinsului vice-președinte al CA APLP nr.50/14 Ion Ciobanu, că prin anii 2001- 2002 toți proprietarii apartamentelor din blocul locativ au încheiat contracte directe cu SA „Moldova-Gaz”. Din acest motiv APLP nr.50/14 nu are tangență cu aprovizionarea casei cu gazele naturale și, respectiv, nu poate avea niciun fel de probleme în această privință.

Precizează că printre cei prezenți era și pârâtul Ion Ciobanu, pretinsul membru al Consiliului de administrare APLP nr.50/14. L-a informat că la solicitarea dnei Neonila Idriceanu i-a adus președintelui Asociației Anatolie Ceban niște acte pentru ca ultimul să-i facă recalcul în facturile de plată pentru serviciile comunale. Tot atunci i-a adresat cîteva întrebări lui Ion Ciobanu.

Invocă faptul că pârâtul a devenit agresiv și l-a atacat verbal pe reclamant. În special, l-a învinuit precum că Victor Soloviov, imediat după Adunarea generală APLP din 07.11.2021, a depus la Departamentul înregistrare și Licențiere a Unităților de Drept o plângere și din acest motiv nu a fost înregistrată noua componență a Consiliului de administrare, președintele Consiliului și Comisia de cenzori APLP.

Ulterior, Ion Ciobanu a trecut de la injurii la amenințări în adresa reclamantului Victor Soloviov. în special, dânsul i-a spus următoarele: “ *я подам на тебя в суд!”, “я использую все свои связи и рычаги для того, чтобы посадить тебя в тюрьму!”, “я пойду к Генеральному*

прокурору!”, “обещаю — хотя бы один месяц, но ты просидишь в тюрьме!” („te voi da în judecată!”, „voi folosi toate pârghiile și legăturile mele pentru ca să te bag la închisoare!”, “mă voi duce la Procurorul General!”, „îți promit - măcar o lună, dar ai să stai închis!”).

În legătură cu cele spuse de Ion Ciobanu, reclamantul i-a adresat întrebarea “- pentru ce crimă merită să fie privat de libertate?”. Drept răspuns, Ion Ciobanu a declarat cu glas tare, ca să-l audă și cei din jur: “*Все знают, что ты - вор, ты обворовывал нашу Ассоциацию всё то время, пока был председателем APLP*!”, “*ты присвоил имущество и деньги Ассоциации, за это ты будешь сидеть в тюрьме долгие годы*!” (“toată lumea cunoaște, că ești un hoț, ai furat de la Asociația noastră toată perioada de timp, cât erai președinte APLP”, “ai delapidat averea și banii Asociației, pentru asta vei face ani grei de pușcărie!”).

Accentuează reclamantul că a încercat să-l oprească pe pârât și să-i explice că ceea ce spune nu este adevărat, că urmărirea penală a fost pornită în privința acestuia în 2014 în urma unei denunțări false din partea foștilor membri APLP Petru Dumitraș și Ivan Artamonov, iar din lipsa faptului infracțiunii, cauza penală a fost clasată de procurori de trei ori - în 2016, 2017 și definitiv - în 2020, fiind scos de sub urmărire penală.

L-a rugat insistent și respectuos pe pârâtul Ion Ciobanu să înceteze să-l defăimeze în spațiul public cu vorbe calomnioase pe reclamant, însă, acesta a continuat acuzările nefondate. Totodată, dânsul a recunoscut că este la curent că în anul 2020 cauza penală în privința lui Soloviov Victor a fost clasată definitiv și a fost scos de sub urmărire penală.

Pârâtul Ion Ciobanu a mai declarat precum că în curând el “va repara această greșeală regretabilă a procurorilor” și îl va “băga la închisoare ”.

Între timp, pentru a fixa numărul exact de persoane prezente în acea zi la “Adunarea împuterniciților APLP nr.50/14”, a început să filmeze evenimentul cu o cameră de luat vederi digitală “SONY DCR VX2100”.

Notează că imediat după pornirea filmării, Ion Ciobanu s-a apropiat brusc de Soloviov Victor și l-a agresat, lovind cu putere peste camera de luat vederi, ulterior amenințându-l cu vătămarea corporală gravă: “Я сейчас камень возьму и врежу тебе прямо в голову!” (“Acuș voi lua o piatră și te voi trăsni drept în capi”).

Consideră că prin acțiunile sus-numite, pârâtul Ion Ciobanu a răspândit în spațiul public cu bună știință informații false și defăimătoare în privința reclamantului Soloviov Victor, învinuindu-l în săvârșirea infracțiunilor, prevăzute la art. 186 și art. 191 ale Codului penal - furt și delapidarea averii străine.

Accentuează că vorbele și acțiunile agresive ale lui Ion Ciobanu i-au provocat un stres puternic, suferințe psihice și morale considerabile. Dat fiind faptul că pârâtul nu a dorit să-și dezmintă declarațiile calomnioase și să-și exprime scuze pentru ofensa pe care i-a adus-o în public, reclamantul a depus o plângere la poliție în care a cerut ca pârâtul să fie atras la răspundere contravențională. Concomitent i-a înaintat și o cerere prealabilă cu privire la lezarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral.

Informațiile defăimătoare în privința lui Soloviov Victor, răspândite de pârâtul Ion Ciobanu în spațiul public, sunt false și nu corespund realității. Consideră că pârâtul a recurs la acest gest intenționat, cu rea-credință, pentru a-i înjosi onoarea și demnitatea, pentru a-l compromite și a-i denigra imaginea în fața membrilor APLP și altor persoane.

Menționează că potrivit răspunsului nr.34/20/l-S-2442/21 din 20.01.20222, primit de la Inspectoratul de Poliție Centru al DP mun. *****, i s-a comunicat, că „în baza materialelor acumulate, s-a stabilit, că la data de 19.12.2021 cet. Ciobanu Ion, aflându-se în curtea blocului locativ de pe adresa șos. Hâncești, 55/3, mun. *****, în timpul adunării cu locatarii APLP

nr.50/14, a răspândit mai multe informații cu caracter calomnios în privința dvs. Pentru acțiunile ilegale, în privința cet. Ion Ciobanu a fost întocmit un proces-verbal în conformitate cu prevederile art. 70 Cod Contravențional (calomnia), cu aplicarea unei sancțiuni în formă de amendă".

Invocă prevederile art.32 alin. (2) al Constituției RM, conform căruia libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. Iar conform art. 7 al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi, dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Totodată, invocă prevederile art. 7. 12, 24 din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Precizează art. 1422 Cod civil reglementează că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Solicită reclamantul:

Obligarea pârâtului Ion Ciobanu să dezmintă informațiile false, menționate în cererea prealabilă a reclamantului Soloviov Victor din 23.12.2021 și în cererea de chemare în judecată, să-și exprime scuze față de reclamant printr-o declarație în scris, autentificată notarial;

Obligarea pârâtului să repare prejudiciul moral, cauzat reclamantului Victor Soloviov în mărime de 20.000 (douăzeci mii) lei;

încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art.32 al Constituției Republicii Moldova, art.art.7, 12, 15-19, 24 ale Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, art.art.10, 11, 14, 15, 1398 alin.(l), 1422, 1423 ale Codului civil.

Poziția pârâtului

La 02 iunie 2022 pârâtul Ciobanu Ion a depus prin intermediul cancelariei instanței referință solicitând respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată și nefondată.

În motivarea poziției a menționat că cauza contravențională pentru care pârâtul a fost sancționat, a fost fabricată de Soloviov Victor și colaboratorii Sectorului de poliție de pe str.Docucaev,4 din mun *****. Declarațiile martorilor de învinuire Crutov V. și Miftahov M. le consideră false, nefiind audiați de poliție. Aceste fapte în prezent se examinează de Procuratura Generală, Ministerul de Interne și vor fi apreciate de Curtea de Apel.

Notează că reclamantul Soloviov Victor a format un grup bine organizat din mai multe persoane, fiind inițiate 36 de cauze contravenționale. Învinuirea pe mai multe cauze este bazată pe mărturiile false a unor și aceiași martori, care sînt parte componentă a acestui grup. Fiind înarmați cu aparatură specială - audio și video, acest grup alege victima, organizează provocarea, înregistrează video și audio conflictul, apoi prezintă poliției cererea de atragere la răspundere acestor persoane.

Precizează că din cererea reclamantului nu este clar cum a fost afectată reputația lui profesională, în cerere lipsesc careva motivații referitor la acest subiect.

Consideră că nu poate fi luată în considerație și declarația reclamantului Soloviov Victor, precum că în urma conflictului, i-au fost pricinuite suferințe psihice și morale, din cauza cărora i s-a înrăutățit starea de sănătate. Documentul medical anexat la cerere constată că el s-a adresat la medicul Deminscaia Alisa la 24.12.2021 la 11.40, adică peste 5 zile după conflict. Adresarea a avut loc nu pentru a primi ajutor medical, dar pentru a se consulta. În urma consultației, medicul a constatat că pacientul cândva a avut o situație de stres fără să fie indicat motivul, nimic nu este indicat despre situația lui psihică. Nu poate fi luat în considerație acest document medical și din motivul că Soloviov a avut deja 36 de astfel de conflicte și situația lui de sănătate putea să fie la limită.

Poziția participanților în cadrul ședinței

În ședința de judecată, reclamantul Soloviov Victor a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, conform motivelor de fapt și de drept invocate, a solicitat dezmințirea informațiilor false, exprimarea scuzelor prin declarație scrisă autentificată notarial, precum și compensarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată, pârâtul Ciobanu Ion a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, prezentînd pledoariile în formă scrisă. (f.d. 152-153)

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, examinând probele și materialele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar în conformitate cu prevederile art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Materialele cauzei denotă că la 19 decembrie 2021, în curtea blocului locativ, în timpul adunării cu locatarii APLP nr. 50/14, Ciobanu Ion a declarat în adresa reclamantului Soloviov Victor următoarele afirmații: "*ești un hoț, ai furat de la Asociația noastră toată perioada de timp cît erai președintele APLP, ... ai delapidat averea și banii Asociației*".

Potrivit Răspunsului nr. 34/20/1-S-2442/21 din 20 ianuarie 2022, emis de Inspectoratul de poliție *****, Sectorul de poliție nr. 2, i-a fost comunicat cet. Soloviov Victor că la data de 19.12.2021, cet. Ciobanu Ion, aflându-se în curtea blocului locativ de pe adresa ***** 55/3, mun. *****, în timpul adunării cu locatarii APLP nr. 50/14, a răspândit mai multe informații cu caracter calomnios în privința lui Soloviov Victor. Pentru acțiunile ilegale în privința cet. Ion Ciobanu a fost întocmit un proces-verbal în conformitate cu prevederile art. 70 Cod contravențional (calomnia), cu aplicarea unei sancțiuni în formă de amendă. (f.d. 13)

Considerând că prin aceste afirmații ale lui Ciobanu Ion i-a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională, la 23 decembrie 2021, Soloviov Victor a înaintat pârâtului cerere prealabilă prin care a solicitat acestuia dezmințirea informațiilor false, menționate în prezenta cerere prealabilă și să exprime scuzele de rigoare, printr-o declarație în scris, autentificată notarial, să repararea prejudiciul moral, cauzat lui Soloviov Victor în mărime de 20 000 lei.

Potrivit mențiunilor executate pe cotorul scrisorii de către reprezentantul oficiului poștal se constată că pârâtul Ciobanu Ion nu a reclamat scrisoarea expediată în adresa sa de către Soloviov Victor, scrisoarea fiind restituită expeditorului (f. d. 19).

Invocând lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale prin acțiunile pârâtului, Soloviov Victor a promovat o acțiune în justiție având ca obiect obligarea pârâtului să dezmintă informațiile false și denigratoare făcute în adresa reclamantului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Analizând materialele cauzei, declarațiile părților în coraport cu cadrul legal relevant speței, instanța de judecată conchide asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Soloviov Victor, care urmează a fi admisă în parte.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1), (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art. 16 alin. (1) – (5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspîndit această informaţie. Dacă se constată că informaţia la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspîndit informaţia sau autorul informaţiei satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezminţirea informaţiei, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informaţia a fost răspîndită de mass-media şi publicaţia sau emisiunea care a răspîndit această informaţie apare mai rar decît o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensaţiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părţi. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parţial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Din textele de lege enunțate derivă că până la sesizarea instanței cu o acțiune de apărare a onoarei, demnității și reputației profesionale, persoana are obligația legală de a solicita autorului informației, printr-o cerere prealabilă, rectificarea sau dezmințirea informației.

La caz, se constată că reclamantul Victor Soloviov s-a conformat dispozițiilor legale citate mai sus, or, înscrisurile dosarului atestă că reclamantul a expediat la adresa de domiciliu a pârâtului cererea prealabilă prin intermediul căreia a solicitat dezmințirea informațiilor răspândite de pârât.

Articolul 17 alin. (1) al Legii citate supra, statuează că cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Raportând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate anterior, se constată că acțiunea lui Victor Soloviov a fost depusă în instanță cu respectarea procedurii prealabile și cu respectarea termenului de prescripție, din care considerente, instanța de judecată are obligația de a se expune în fond asupra pretențiilor formulate de reclamant.

Se atestă că prin acțiunea depusă, Victor Soloviov invocă faptul că informația răspândită conține declarații false și defăimătoare, considerând că în esență afirmațiile făcute poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, deoarece, informațiile răspândite de Ion Ciobanu se referă la fapte, dar nu sunt confirmate prin nici-o probă.

Conform art. 3 alin. (1), (2) şi (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează. Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) şi (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

Iar, reieșind din prevederile art. 16 alin. (1) şi (2) din Codul civil, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezminţirea informaţiei ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputaţia profesională dacă cel care a răspîndit-o nu dovedeşte că ea corespunde realităţii.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepţia pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputaţia înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobîndită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Respectiv, orice atingere adusă demnităţii şi reputaţiei persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relaţiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

La acest subiect, instanţa de judecată reține și faptul că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă

Reglementările similare sunt prevăzute şi la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care

trebuie să dovedească că pârâtul a răspîndit informaţia, îl vizează şi este defăimătoare, informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite.

Aceste limitări se concretizează în posibilitatea existenței unor ingerințe ale autorităților statale în exercițiul dreptului la libertatea de exprimare, spre a se realiza scopurile enunțate de art. 10 paragraful 2 din Convenție. Instanța europeană a subliniat în repetate rânduri că restricțiile la libertatea de exprimare, oricare ar fi contextul în discuție, nu sunt compatibile cu dispozițiile art. 10 paragraful 2 decât dacă îndeplinesc condițiile pe care textul le impune în privința lor.

Din interpretarea dispozițiilor normei convenționale evocate, rezultă că exercițiul libertății de exprimare presupune „îndatoriri şi responsabilităţi” şi el poate fi supus unor „formalităţi, condiţii, restricţii sau sancţiuni”, ceea ce semnifică recunoaşterea posibilităţii pentru stat de a exercita anumite ingerinţe în exerciţiul acestei libertăţi fundamentale.

În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a statuat, cu valoare de principiu, că orice persoană fizică, care exercită libertatea sa de expresie, îşi asumă „îndatoriri şi responsabilităţi”, a căror întindere depinde de situaţia concretă, particulară în discuţie şi de procedeul tehnic utilizat.

În ceea ce priveşte dreptul la viaţa privată, Curtea Europeană a decis, în jurisprudenţa sa constantă, că noţiunea de viaţă privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane, cum ar fi numele său, personalitatea, integritatea sa fizică şi morală, garanţia oferită de art. 8 din Convenţie fiind destinată, în principal, să asigure dezvoltarea, fără ingerinţe exterioare, a personalităţii fiecărui individ în relaţiile cu semenii. Aşadar, există o zonă de interacţiune între individ şi terţi care, chiar şi într-un context public, aparţine „vieţii private” (a se vedea Von Hannover C. Germaniei, paragraful 50).

De asemenea, s-a statuat că „dreptul la apărarea reputaţiei este un drept care, în calitate de element al vieţii private, este legat de art. 8 din Convenţie” (a se vedea Chauvy şi alţii C. Franţei, par.70).

În consecință, elementele esențiale care trebuie luate în considerare în aprecierea respectării limitelor libertății de exprimare, din perspectiva jurisprudenței instanței de contencios european, sunt: calitatea şi funcţia persoanei criticate, forma/stilul şi contextul mesajului critic, conceptele de judecată de valoare şi situaţiile faptice și raportul dintre ele, doza de exagerare a limbajului folosit, natura și severitatea sancțiunii aplicate (Cumpănă și Mazăre c. României).

Instanța de judecată subliniază că, prevederile legale citate supra, trebuie interpretate şi aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată şi de art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor. Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri şi responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (…) protecția reputației sau a drepturilor altora(...).

Astfel, pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, şi anume: i)

măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) şi să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate de la art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare.

Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora.

Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO şi, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

Astfel, este de menționat că, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, şi opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

În cazul judecăților de valoare, proba veridicității este imposibilă, iar exigența administrării ei afectează esența libertății de opinie, care constituie unul din elementele fundamentale ale dreptului garantat de art.10 din Convenție.

În această ordine de idei la caz prezintă relevanță și prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care stabilește că judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Instanța remarcă că pârâtul a făcut niște afirmații prin care a susținut: " *ești un hoț, ai furat de la Asociația noastră toată perioada de timp, cât erai președinte APLP", "ai delapidat averea și banii Asociației".*

Instanța subliniază că potrivit procesului-verbal de contravenție seria/nr.MAI 460750 din 18.01.2022 OSS al SP-2 din cadrul IP Centru, Cecîrlan Ion a constatat că pe data de 19 decembrie 2021, ora 14.00, în mun. *****, *****, 55/3, în curtea blocului locativ, Ciobanu Ion a comunicat în loc public, informaţii mincinoase şi defăimătoare în privinţa lui Soloviov Victor şi anume *toată lumea cunoaşte că eşti un hoţ, ai furat de la asociaţia noastră toată perioada de timp, cât erai preşedintele APLP, hoţ ai delapidat averea şi banii de la Asociaţie,* prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 70 alin. (1) din Codul contravențional.

Instanța reține că la momentul examinării prezentei cauze civile, procesului-verbal de contravenție seria/nr.MAI 460750 din 18.01.2022 este contestat.

În același timp, vociferarea afirmațiilor respective de către Ciobanu Ion, a fost confirmată în cadrul ședinței de judecată, inclusiv de martorii Miftahov Maxim și Crotova Valeria care au declarat că au auzit discuția dintre pârât și reclamant, Ciobanu Ion numindu-l pe Soloviov Victor „hoț și urmează să fie plasat în pușcărie".

Afirmațiile nominalizate reprezintă fapte în sensul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care nu au o bază factuală și sunt de natură să lezeze onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Soloviov Victor.

Or, potrivit Ordonanței din 28 februarie 2020, Soloviov Victor a fost scos de sub urmărirea penală pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) din Codul penal, cu clasarea procesului penal.

Instanța subliniază că pârâtul Ion Ciobanu nu a prezentat nici o probă care să confirme temeinicia afirmațiilor făcute cu privire la delapidarea de către Soloviov Victor mijloacelor bănești ce aparțineau APLP nr. 50/14. Instanța constată că afirmațiile, făcute în mod public, cuprind acuzații false în adresa lui Soloviov Victor, care este o persoană privată și în privința căruia limita criticii acceptabile este mai restrânsă.

Prin urmare, instanța constată temeinicia pretenției reclamantului și se va obligă pârâtul Ciobanu Ion de a dezminți printr-o declarație în scris, autentificată notarial, informațiile false răspândite în public la data de 19.12.2021 în privința lui Soloviov Victor, și anume "ești un hoț, ai furat de la Asociația noastră toată perioada de timp cît erai președintele APLP, ... ai delapidat averea și banii Asociației".

Potrivit art.16 alin.(8) din Codul Civil, orice persoană în a cărei privinţă a fost răspândită o informaţie ce îi lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională este în drept, pe lângă dezminţire, să ceară repararea prejudiciului material şi moral cauzat astfel.

Totodată, conform art.29 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate.

La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspândite, gradul de răspândire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pârâtului, gradul de vinovăţie a pârâtului, consecinţele răspândirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pârâtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică până la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei.

Examinând aspectele menţionate în coraport cu circumstanţele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că reclamantului Soloviov Victor i-a fost cauzat un prejudiciul moral, determinat de stres şi suferinţe psihologice ca urmare a acuzaţiilor de săvârşire a unor fapte infracţionale

În conformitate cu prevederile art. 2036 alin.(1) Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

În sensul art. 2037 Codul Civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Instanța de judecată susține că prin prejudicii aduse onoarei, demnității lui Victor Soloviov, se recunosc prejudiciile produse prin calomnie, defăimare, acuzaţii de implicare în acţiuni

infracţionale, care constituie aprecieri nefavorabile privind reputaţia şi integritatea personală şi profesională a reclamantului.

În același timp instanța notează lipsa unei rezonanțe pe care a avut-o informația răspândită de pîrît și altor circumstanțe (inclusiv înrăutățirea stării de sănătate) ce ar proba rezonabilitatea sumei pretinse de reclamant.

Apreciind în ansamblu circumstanţele speţei şi având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul şi gravitatea suferinţelor suportate, instanța apreciază că o compensaţie de 1000 lei, este de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate, în rest, pretențiile reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral în partea ce depășesc suma adjudecată, urmând a fi respinse.

Cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată

Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Corespunzător, instanța de judecată va obliga pârâtul să compenseze reclamantului cheltuielile suportate în legătură cu intentarea prezentului proces, proporțional părții admise din acțiune, respectiv, va încasa din contul lui Ciobanu Ion în beneficiul lui Soloviov Victor suma de 250 lei achitată de reclamant cu titlu taxei de stat la depunerea acțiunii în justiție.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Soloviov Victor.

Se obligă pârâtul Ciobanu Ion de a dezminți printr-o declarație în scris, autentificată notarial, informațiile false răspândite în public la data de 19.12.2021 în privința lui Soloviov Victor, și anume "ești un hoț, ai furat de la Asociația noastră toată perioada de timp cît erai președintele APLP, ... ai delapidat averea și banii Asociației".

Se încasează de la pârâtul Ciobanu Ion în beneficiul reclamantului Soloviov Victor suma de 1 000 (una mie) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 250 (două sute cinzeci) lei cu titlu de cheltuieli suportate sub forma taxei de stat.

În rest pretențiile reclamantului se resping, ca neîntemeiate.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel ***** în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Președintele ședinței
judecător Lupașcu Natalia